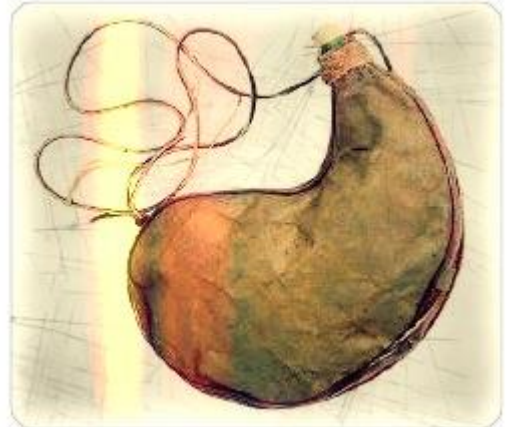

Liturgieproject 3: “Nieuwe wijn” – Mattheus 9.

Orde van dienst:

Welkom
Inleiding: Met andere ogen...
Stil gebed
Votum en zegengroet
GK 133 De dag gaat open...
Inl. op de wet: met andere ogen.
Wet
Gebed: Schuldbelijdenis
Psalm 51: 4
 Genadeverkondiging
Psalm 51: 7
Kinderen: “Met andere ogen...”.
GK 62
Lezen: Mattheus 9: 1-17
Tekst: Mattheus 9: 14-17
Preek
GK 74 Als een bruid...
Gebed
Collecte
Opwekking 585 Er is een dag.
Zegen.

Voor de wet: Wet lijkt heel gewoon. Soms een beetje lastig.
Maar: wet leert je om met andere ogen naar jezelf te kijken.
Met de ogen van een ander. De ogen van God.
Moeilijk en mooi!

Kinderen: “Met andere ogen...”.

Nieuw meisje in de klas. Verlegen. Stil. Woont bij haar opa en oma! Stel je voor!
Vreemd. Sommigen beginnen haar wat te pesten.
Jij ook.

Maar je hoort op een dag, dat dat meisje nu bij haar opa en oma woont, omdat haar vader en moeder een ongeluk hebben gehad.

Je gaat met andere ogen naar dat meisje kijken: ‘Wat erg!’.

Nu begrijp je waarom ze zo stil is. En je gaat met haar praten.

Of de kerk: daar ga je elke zondag heen. Je ziet het gebouw. Al die mensen. De kerkdienst.
Het is allemaal heel gewoon. Je bent het gewend.

Maar weet je hoe de Here de kerk noemt?

.....zijn bruid! Echt! Ja, dan ga je met andere ogen kijken!

Of de Here Jezus: die was eigenlijk heel gewoon. Een mens als wij. Hij woonde in een klein dorpje. Nazareth. Hij had stof aan zijn voeten. Hij stierf aan een kruis.

Maar hij deed grote wonderen! Hij maakte een meisje weer levend. Hij genas blinden.

Hij stond zelfs op uit de dood!

Ja, dan ga je met andere ogen kijken!

En ik hoop ook dat je dat doet!

Want dan ga je zingen!

Voor de Schriftlezing:

We gaan uit de Schriften lezen. Daarin gaat het ook over vasten.

Wat is vasten?

Vasten is letterlijk "niet eten". Misschien alleen wat droog brood en wat water.

Het is een tijd voor gebed. Een tijd om je te bezinnen op je leven met God. Op je zonden.

Het is een tijd van inkeer. Van bekering. Vasten is verbonden met verdriet.

Het helpt je om je te concentreren op je leven met God.

Niet zoveel mis mee.

De Roomse kerk kent de 40-dagentijd. Vastentijd. Voorbereiding op de viering van Goede Vrijdag en van Pasen.

De moslims kennen de ramadan. Een hele maand vasten.

In onze tijd zou je misschien vooral zo moeten vasten:

MODERN VASTEN
40 DAGEN
ZONDER
FACEBOOK
& TWITTER

Dia

Preek:

Een paar jaar geleden trouwde onze oudste dochter.

Even daarvoor had haar vriend haar ten huwelijk gevraagd.

Dat deed hij heel mooi: hij had een echt prinsepak gehuurd.

En bij een manege had hij een groot wit paard geregeld.

Via een list had hij onze dochter naar de manege gelokt. Ze had geen idee wat er ging gebeuren. Totdat ze een mooi wit paard om de hoek zag verschijnen met haar vriend in een prinsepak er boven op.

U voelt wat hij daarmee wilde zeggen: hij was voor haar de prins op het witte paard.

Hij daalde soepel van het paard af, ging voor haar op de knieën, nam haar hand en vroeg haar ten huwelijk. En, ja, natuurlijk: met de onvermijdelijke ring.

Ja, zusters, zeg het maar: Zucht!!! ;-)

Ik zie nog het gezicht van onze dochter stralen van geluk, toen zij hem zo zag.

De trouwdag was mooi. Muziek, vrienden. Grote bruidstaart. Blijdschap.

Loesje

Er was tegelijk diep verdriet.

Want een paar maanden daarvoor was de broer van onze schoonzoon overleden. De oudste zoon uit zijn gezin. Omgekomen bij een auto-ongeluk. Zomaar uit het leven gerukt. Een vreselijk verlies. De begrafenis was vol troost, maar ook vol verscheurend verdriet.

De vader hield op de trouwdag een korte toespraak.

Het verdriet was nog vers. De wond nog open. En nu, nu stond hij op de trouwdag van zijn tweede zoon. Zijn zoon, die straalde van geluk. Het leven lag voor hem.

Die vader beseftte, dat het verdriet over zijn oudste zoon als een schaduw over deze trouwdag zou kunnen komen te liggen. Het was nog zo vers. En juist op deze dag was de lege plek nog leger. Zijn grote broer had hier ook moeten zijn.

Het verdriet zou de blijdschap kunnen verdringen.

Wat moest hij zeggen?

Hij zei dit.

Hij benoemde de blijdschap. Hij verwoordde het verdriet.

Toen las hij een stukje voor uit het boek Prediker.

Het stukje waar staat: "Er is een tijd om te huilen en een tijd om te lachen,
een tijd om te rouwen en een tijd om te dansen".

Dia.

"Vandaag is er een tijd om te lachen en te dansen", zei hij.

En zo gaf die vader ruimte aan ons allemaal om op die trouwdag vooral blij te mogen zijn.

Wat wijs.

Dit is ook de boodschap van Jezus.

Om te beginnen: wij geloven. Wij geloven in God. Daarom zijn we ook in de kerk.

Maar dat geloof heeft altijd een bepaalde vorm. Gewoontes.

Je vouwt je handen als je bidt.
Of je knielt.
Soms steken mensen hun handen in de lucht als ze een mooi lied zingen.
Soms houden mensen hun handen op als zij de zegen ontvangen.
We dragen een kruisje. Hebben belijdenisgeschriften. We zingen psalmen en liederen.
We hebben een doopfont. Een orgel. Een vorm van liturgie. En een kerk, die er uit ziet als een schaapskooi. We steken een kaars aan op kerst.

Geloven krijgt in de loop van de tijd dus een bepaalde vorm.
Een vorm waarin we dat geloof beleven en ook doorgeven. Traditie noemen we dat.
Traditie is dus nodig. Mooi. Je kunt niet zonder.
Zoals een rivier niet zonder bedding kan.
Maar je moet oppassen, dat de traditie niet versteent. Dat de traditie belangrijker wordt, dan het geloof zelf. Mensen kunnen dat zo zeggen: "Het is nu eenmaal altijd zo geweest".
Maar de tijd kan veranderen en dus ook de vragen.
In de eerste eeuwen ging het vooral over de Drie-eenheid. Is Jezus ook God? Later over het avondmaal. Later over genade en goede werken. Later over het verbond. En nu veel over schepping en evolutie en vragen over het lijden. De vraag of God wel bestaat.
De instrumenten veranderen: lier, fluiten, orgel, piano en gitaren. De liederen die je zingt.
En we leven nu in een tijd, waarin de vorm, het beeld, heel belangrijk is. De media.
Zo is dat dus alle eeuwen al geweest.
Bob Dylan zong het al: "De tijden veranderen".

Ook in Jezus' dagen was er traditie. Gewoontes. Zoals het vasten.
In het begin werd er alleen gevast rondom de Grote Verzoendag.
Een dag waarop de HERE aan zijn volk liet zien, dat hij de zonden wegdeed.
Een feestdag dus!
Maar: voor die dag werd er gevast.
Vasten om je te richten op God. Op je eigen zonde. Op de vergeving.
Vasten hoort bij boete doen. Bij verdriet over wat kapot ging.
Maar in de loop van de tijd werd er vaker gevast.
Bijvoorbeeld als het volk vol verdriet terugdacht aan de verwoesting van Jeruzalem door Nebukadnessar. Maar later werden de maandag en de donderdag vaste dagen voor het vasten. Op sabbat en feestdagen werd er niet gevast.
Dit vasten had ook te maken met het bidden en verlangen van de joden naar de Messias.

Maar wat zien die vrome joden: Jezus vast niet. En zijn leerlingen ook niet.
Ze eten en drinken maar! Ze zitten zelfs met tollenaars en zondaren aan tafel!!
"Wat is dit?", vroegen die vrome joden. "Waarom vast Jezus niet?".
En hij vergeeft zonden! Ja, dat gaat echt te ver!
Jezus is zo anders. Hij doorbreekt hun tradities!
Hun gedachten werden donker.

Wat is het antwoord van Jezus?

Hij zegt: "Bruiloftsgasten kunnen toch niet treuren zolang de bruidegom bij hen is?". Dia.
"Er is een tijd om te huilen en een tijd om te lachen,
een tijd om te rouwen en een tijd om te dansen".
Vandaag is er een tijd om te lachen en te dansen. Want de bruidegom is er!

Had Johannes de dooper dat al niet gezegd?

Hij woonde in de woestijn. Hij was een echte boete-profeet. Vasten was zijn levensstijl. Hij riep: "Bekeer je, maak je rein, want de koning komt eraan!".
Vasten hoorde bij Johannes de Dooper. Als voorbereiding op de komst van de Koning.

En dan noemt Johannes zich “de vriend van de bruidegom”.

Jezus is die bruidegom.

En dus is het feest.

Kijk maar om je heen: overal waar Jezus komt is er blijdschap. Bevrijding.

Jezus geneest een verlamde man. Hij kan weer lopen! Hij vergeeft zijn zonden.

Bezeten mensen worden bevrijd van hun angsten en demonen.

Zelfs doden worden bevrijd en leven weer. Wat mooi!

Of kijk eens naar Mattheus zelf: hij was een tollenaar.

Dag in dag uit zat hij gevangen in zijn tolhuisje aan de kant van de weg. Te wachten op mensen en hun geld. Hij zat ook gevangen in de haat van de mensen. Haat, omdat hij belasting ophaalde voor de Romeinen, die harde bezetters.

Haat, omdat hij mensen uitmolk. Hij vroeg vaak te veel en dat geld stak hij in zijn eigen zak.

Hij zat gevangen in de jaloezie en de praatjes, als hij trots in zijn dure mantel door de straatjes liep. Hij was rijk en tegelijk arm. Arm aan liefde.

Een junkie: verslaafd aan geld.

Op een dag komt Jezus voorbij. En die zegt: “Mattheus, volg mij!”.

En Mattheus luistert naar die stem, staat op en volgt Jezus.

Vanaf die dag gaat hij delen in zijn wereldwijde liefde, wordt bevrijd van zijn geldzucht en mag de mooiste wonderen zien. Mattheus was vrij!

Kijk eens om je heen: de Messias is er!

De zon is opgegaan!

Veel vrome joden vastten vaak. Leefden bij kaarslicht. Bij wat voorbij ging: het licht van de vorige dag. De vernederingen. Het onvervulde verlangen. Verlangen naar de Messias, die maar niet kwam. En met hun vasten gaven ze vorm aan hun verdriet.

Maar nu: de Messias is er!

De zon is opgegaan en schijnt warm en vol het leven in. Doe de gordijnen open en vier het feest van de bevrijding! Vasten past niet bij feesten.

Vandaar dat beeld van die mantel en de wijnzakken.

Als je een oude mantel hebt en daar zit een scheur in, bij de ellebogen of zo, dan kun je daar een lapje op zetten. Maar je moet daar geen nieuw lapje op zetten, want dat nieuwe lapje kan nog krimpen als het nat wordt, en dan scheurt de mantel.

Of zo'n leren zak waar je wijn in bewaart.

Wijn maken we uit druiven. En die wijn bewaren we in houten vaten. Dia.

En later in flessen.

In de tijd van Jezus werd wijn bewaard in leren zakken. Dia.

Gemaakt van dierenhuiden.

Dat werkte goed.

Maar, ja, leer wordt droog in de loop van de tijd. Stug. En als je daar dan nieuwe wijn in doet, dan gaat er iets fout. Want nieuwe wijn werkt. Gist.

Er kan druk in de leren zak ontstaan.

Bij een nieuwe leren zak is dat niet erg. Die is nog soepel en kan nog wat meerekken.

Maar een oude leren wijnzak is droog en stug. Die kan niet meer rekken. Die gaat dus scheuren als je daar nieuwe wijn in doet. De zak scheurt en de wijn loopt weg.

Het kernwoordje is hier: passen. Het nieuwe, dat Jezus brengt, past niet bij het oude vorm. Vasten past niet bij feesten.

Een nieuwe lap past niet bij een oude mantel. Nieuwe wijn past niet in een oude leren zak.

Dat is het punt: Jezus is die nieuwe lap. Die nieuwe wijn.

Het draait niet om vasten of offers of leer of traditie.

Het draait om Hem.
En om zijn Koninkrijk.
Niet, dat vasten, offers, leer of traditie niet belangrijk zijn.
Dat zijn ze wel en Jezus zegt daar niets negatiefs over.

Voor een rivier is de bedding heel belangrijk. Zo vindt het water haar weg naar de zee.
Maar het gaat natuurlijk niet om die bedding. Het gaat om die rivier en om het water zelf.
Daarom kun je de bedding soms verleggen. Of moet je de uiterwaarden breder maken. Of
moet je moderne sluizen bouwen om het zoete water te beschermen tegen het zoute water
uit de zee.

Zo geldt dat ook voor de kerk zelf en de kerkdienst.
Daar draait het allemaal om Jezus. En door Jezus om de Vader.
Het draait om zijn toekomst: de komst van zijn Koninkrijk. Het grote bruiloftsfeest dat komt.
De dag dat alles nieuw wordt.

Zo moeten we in de kerk ook de vormen kiezen, die daarbij passen.
Dat kan vasten zijn, omdat Jezus niet meer bij ons is. Verdriet om de gebrokenheid, de
schuld, de pijn. Dan past soms een klaaglied of een schuldbelijdenis.
Verdriet, dat ons verlangen kleurt. Ons zuchten naar de komst van Jezus.

Maar dat kunnen ook blijde liederen zijn over Gods bevrijding.
Gods bevrijding straks, als de graven open gaan en het nieuwe leven op een nieuwe aarde
begint. Of je blijdschap als God je nu al bevrijdt en door zijn Heilige Geest.

Psalmen over wat God deed in het Oude Testament.
Zijn bevrijding uit Egypte of de ballingschap. Het paaslam en de beloften aan Abraham.
Of nieuwe liederen op het lijden van Jezus, zijn opstanding en op de liefde van de Vader. Op
het onstuimige werk van de heilige Geest. Of liederen die het verlangen naar de nieuwe
wereld kleuren.
Lieder van vroeger en vandaag. Psalmen, hymnen en geestelijke liederen.

Maar steeds weer gaat het om Jezus. Onze bruidegom.
Dat is het hart: de gemeente is de bruid en hij is onze bruidegom en we zijn op weg naar de
bruiloft. Daarom mag je op aarde verdriet kennen, maar nooit zonder hoop.
Het mag nooit somber worden in de kerk.
Je mag blijdschap kennen. Terwijl je tegelijk weet: het wordt alleen maar mooier.

Het gaat niet om de leren zakken, het gaat om de wijn. Om Jezus.
Dan leer je om oude, lege, gewoontes los te laten.
Je wordt uitgedaagd: bouw ik mijn geloof op gewoontes of op Jezus zelf?
Hoe sterk zit ik daaraan vast?
Veroordeel ik anderen en de kerkdienst, als het eens anders gaat dan ik gewend ben?

Je gaat met nieuwe ogen naar de liturgie en de kerk en de traditie kijken: wat is de inhoud?
Helpen die vormen om dichter bij Hem te leven?
Helpt het met mijn zoeken?
Helpt het onze kinderen om te groeien in geloof of zijn die vooral benauwend voor hen?
Geeft het zoekers ruimte om Jezus te vinden of leggen ze onnodige drempels?

Als je naar de kerk gaat, ga je dan alleen uit gewoonte, eigenlijk zonder verwachting, of ga je
om meer over Hem te leren. Hem te ontmoeten. Zijn genade te ontvangen?

Zit je te balen en is alles alleen maar saai, ben je toeschouwer, of stel je je hart open voor God. Verlangend. Nieuwsgierig.

Als je zelf bidt, doe je dat dan alleen omdat je dat nu eenmaal gewend bent, omdat je dat geleerd hebt van je vader en moeder, of omdat je echte omgang met je Schepper zoekt?

Het gaat dus om hem.

Maar juist daarom zijn de vormen ook zo belangrijk!

Als oude vormen goed waren hoef je die niet weg te doen.

Als nieuwe vormen nodig zijn, moet je die zeker bedenken.

Daarom zijn er ook steeds weer nieuwe vertalingen van de Bijbel nodig.

Jij bent erg vertrouwd met de Statenvertaling of met de oude vertaling van 1951.

Zo is het evangelie bij jouw binnengekomen. De bedding voor het levende water.

Mooi.

Maar als je merkt, dat dat taalkleed voor jongeren niet te begrijpen is en voor mensen buiten de kerk, dan moet je dat grote Nieuws in een nieuwe leren zak steken. Een nieuw taalkleed, juist om de boodschap over Jezus helder door te geven.

Daarom zijn er naast de oudere liederen ook steeds nieuwe liederen nodig.

In de taal en de muziek van onze tijd.

Want Gods koninkrijk is niet iets van vroeger. De kerk kijkt juist vooruit.

Onze kerk heeft een mooie nieuwe website. Met allerlei informatie over onze gemeente. Met mooie foto's. Filmpjes. Emailadressen.

En misschien is er ook een nieuwe catechismus nodig naast de oude.

Waar de vragen van onze tijd in worden behandeld.

Maar bij dit alles moet u altijd Jezus voor ogen hebben.

Onze bruidegom.

Er komt een bruiloft aan.

Er is een tijd om te huilen en een tijd om te lachen,
een tijd om te rouwen en een tijd om te dansen.

Een bruiloft!!!

Misschien morgen al.

Amen.